

עמ"ת 47592/01/17 - זאהי אלעסם נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

23 ינואר 2017

עמ"ת 47592-01-17 אלעסם(עציר) נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופט ארז יקואל
העורר
נגד
המשיבה
זאהי אלעסם (עציר)
מדינת ישראל

נוכחים:

ב"כ העורר עו"ד אביתר גולני

ב"כ המשיבה עו"ד אלי מנטסון

העורר הובא באמצעות שב"ס

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

ערר על החלטת בית משפט לתעבורה במחוז מרכז (כב' השופטת מ' כהן), בתיק מ"ת 3198-09-16, מיום 12.1.2017, לפיה הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו.

כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה כאשר רישיון הנהיגה אינו בתוקף.

ביום 26.10.2016, הועבר העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני בבית דודו.

בהמשך, הושג הסדר טיעון בין הצדדים, ובין היתר נשלח העורר לקבלת תסקיר לעונש. המשך הדיון נקבע בתיק העיקרי ליום 23.3.2017.

ביום 25.12.2016, הורה בית המשפט קמא על הותרת החלטת הממונה על הפיקוח האלקטרוני בעינה בכל הקשור

להשבת העורר למעצר מאחורי סורג ובריח.

על החלטה זו הוגש ערר (עמ"ת 62597-12-16), והוחלט על השלמת הדיון בבית המשפט קמא בכל הקשור לעניין החלופה האחרת המוצעת על ידי העורר. ביום 12.1.2017, התקיים דיון בהקשר זה, ונותרה בעינה ההחלטה להותיר את העורר במעצר.

מכאן הערר.

העורר טוען כי בית המשפט קמא שגה בהתייחסותו להפרות המיוחסות לו ובכך שביכר שלא להעדיף מפקחים אחרים חלף אלו שנקבעו בעניינו בעבר. נטען כי הפרות היחידות בהן עסקינן קשורות בכך שהעורר נמצא בכתובת המעצר בפיקוח האלקטרוני ללא מפקחים אנושיים. מכאן נטען כי אין המדובר באמון חסר שיש לייחס לעורר אלא למפקחים עצמם, שכן העורר עצמו לא יצא את מקום המעצר בפיקוח אלקטרוני. לגישת העורר, מיוחסת לו מסוכנות הקשורה בנהיגה בלבד, ויש להעדיף קביעת תנאים המונעים ממנו נהיגה, הא ותו לא. העורר סובר כי ההחלטה להשיבו למעצר היא קיצונית ובתימוכין באסמכתאות, טוען כי גם כעת יש להעדיף חלופת מעצר בעניינו. העורר מפנה לעובדה כי הצדדים מצויים כפסע לפני סיומו של ההליך בתיק העיקרי, תוך שקיימים בעניינו "ניצוצות של אופק שיקומי", והוא סובר כי אין לחסום את האפשרות לשיקומו באמצעות השבתו למעצר.

המשיבה, מנגד, טוענת כי לא נפל כל פגם בהחלטה מושא הערר והיא עותרת להותירה בעינה.

לאחר שהתרשמתי מטענות הצדדים ועיינתי בהחלטת בית המשפט קמא ובהחלטת הממונה על הפיקוח האלקטרוני, שוכנעתי כי יש לדחות את הערר.

מהחלטת הממונה עולה כי העורר יצא ממקום הפיקוח ללא אישור, לרבות יציאה לחלון פיקוח שלא לפי השעות שנקבעו. עוד הובהר כי העורר הפר את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני וחזר והפר אותם גם לאחר התראה שקיבל. כך מצוינות שתי הפרות מרכזיות מהימים 13.12.2016 ו- 18.12.2016, שתיהן מוגדרות "הפרה חוזרת", כשבשתיהן מדובר ביציאה לא מאושרת ממקום הפיקוח. הדברים אינם מסתכמים בכך. מובהר כי העורר זומן לשימוע בשל הפרות חוזרות של העדר מפקח אנושי ויציאה לא מאושרת ממקום הפיקוח. כך מצוין כי ביקור ראשוני בבית העורר היה ביום 27.10.2016, שאז הוסברו לו ולערב תנאי הפיקוח וחשיבות נוכחות ערב במקום. ביום 6.12.2016 הגיעו מבררים לבית העורר והוא נמצא במקום שלא בנוכחות ערב וקיבל על כך אזהרה. שימוע ראשון נערך לעורר ביום 13.12.2016, לאחר שבאותו יום הגיעו המבררים לביתו בשל חיווי יציאה ביום 12.12.2016, בחריגה של 14 דקות. בעת הגעת המבררים למקום נמצא העורר ללא ערב צמוד. לאחר מכן, זומן העורר לשימוע נוסף בשל יציאה ממקום הפיקוח ללא אישור לאחר חיווי שהתקבל ביום 17.12.2016 בדבר חריגה של 13 דקות. שוב הגיעו המבררים לביתו של המפוקח ושוב הוא נמצא ללא מפקח. העורר טען לפני הממונה כי יכול וקיים קושי "במכשיר". ביחס לערבים, נטען כי פעם אחת הלך הערב לקופת חולים ופעם אחרת הערב לא הרגיש טוב ולא יכל להגיע. לשאלה, האם הערב אף פעם לא נמצא, השיב המפוקח "הם בדרך כלל נמצאים איתי אבל תמיד כשאתם באים זה קורה שהם לא נמצאים". בנוסף, איחר העורר

להגיע לשימוע שנערך בעניינו. מטעמים אלו, המליץ הממונה על הפסקת הפיקוח האלקטרוני ועל השמת העורר במעצר מאחורי סורג ובריח. במסגרת הנימוקים להמלצה, נקבע כי המדובר בעורר אשר בכל ביקור אצלו הוא נמצא ללא ערב. עוד הובהר כי מבחינת העורר עצמו, חיווי היציאה נובעים מתקלות במכשיר ומבחינתו הוא אינו יוצא את כתובת המעצר בפיקוח אלקטרוני. הובאה ההתרשמות כי העורר אינו לוקח אחריות על מעשיו, מזלזל בתכנית הפיקוח, לא עומד בתנאים הפיקוח שנקבעו והוא שוהה בפיקוח ללא ערב ברוב הזמן. עוד הובהר, כי העורר היה בשימוע קודם בשל אותן הפרות, קיבל הזדמנות שלא השכיל לנצלה.

בית המשפט קמא, בהחלטתו הקודמת מיום 3.1.2017, מצא לנכון לאתר את הסבירות המתבקשת בהחלטת הממונה. נותר פלח צר בדיון, עליו לא נשמעה התייחסותו של בית המשפט קמא, בכל הקשור למפקחים האלטרנטיביים המוצעים. בית המשפט קמא השלים את החלטתו בהקשר זה וקבע כי לא ניתן לייחס לעורר את האמון המתבקש, גם בהתחשב בעברו, גם בהתחשב בעבירות המיוחסות לו וגם בהתחשב בהתרשמות הממונה מהתנהלותו.

העורר הושב למעצר לאחר שאכן לא השכיל לנצל הזדמנות שניתנה לו. נחזה כי העורר יצא את כתובת המעצר בפיקוח אלקטרוני בשני מופעים שונים ונמצא ללא ערב, למצער, בשני מופעים. המדובר, על פניהם של דברים, ב - 4 הפרות.

מי שנקבעים בעניינו תנאים שפגיעתם בחירותו פחותה, עליו להלך זהיר זהיר על בהונותיו לבל יפר אותם. העורר בחר שלא לעשות כן ושלא להתייחס לאמון שניתן בו בדחק בהתחשב בעברו המכביד והרלבנטי (19 הרשעות קודמות, מהן 3 בגין נהיגה בשכרות ואחת בגין נהיגה בזמן פסילה). כך, התנהל העורר באופן שאינו מאפשר לייחס לו את האמון המתבקש על ידו בשלב זה.

המדובר במי שהואשם בעבירות חמורות. אף שבדרך כלל מעצר עד תום ההליכים בעבירות תעבורה הוא חריג, לא ניתן להתעלם מאותו רכיב אמון חסר בכל הקשור לעורר ולהתנהלותו. המדובר במי שבפיו הסברים להפרות השונות, אך קיים גבול הנמתח בזאת בכל הקשור למספר הפעמים שבהן ניתן לתת הזדמנות נוספת למי שמלמד בהתנהגותו כי לא ניתן לסמוך עליו.

אכן אין המדובר בהפרות שנלוותה אליהן עבירה נוספת, אך אין להתעלם מכך שחלק מההפרות אינו יכול לתת אותותיו בפיקוח האלקטרוני. כך, בפעמים שהגיעו המבררים לכתובת המעצר בפיקוח אלקטרוני, נמצא העורר מבלי ששהה עמו ערב מפקח מאושר. כידוע, הפיקוח האלקטרוני המוטל על נאשם אינו אלא נדבך המשלים פיקוח אנושי ואין זה יכול בלי האחר (ראה בש"פ 726/10 **מדינת ישראל נ' אגרונוב** (24.10.2010); בש"פ 5285/15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (10.8.2015)). כמו כן, על הפרה שכזו אין חיווי של הפיקוח האלקטרוני.

אמנם, לא כל הפרה תוביל להשבת מפקח למעצר, אולם כך נהג הממונה לאחר שנתן הזדמנות נוספת לעורר להיטיב את התנהלותו. גם לאור הבהרת תכנית הפיקוח כפי שנעשתה על ידי הממונה ביום 27.10.2016, אין ספק כי העורר הבין היטב את מסגרת הפיקוח האלקטרוני ואת החובות המוטלות עליו ועל הערבים, כמו גם את הסיכון המוטל לפתחו במקרה שערב או הוא מפרים את חובותיהם. חרף הבנה זו ולמרות שהבטיח שיקפיד על שמירת תנאי הפיקוח, חזר

העורר והפר אותם.

לאור כל אלו, אני רואה עין בעין עם בית המשפט קמא כי החלטת הממונה היא סבירה, כי אין מקום להתערב בה וכי יש להותיר את העורר במעצר מאחורי סורג ובריח.

לא ניתן לסיים החלטה זו ללא התייחסות לטענות הסנגור ביחס למפקחים אחרים מוצעים. סבורני כי לטענות אלה היה מקום במסגרת בקשה יזומה, שלא תבוא על רקע הפרה המיוחסת לעורר. ככל שהיה מקום לבקשתו של הסנגור לעבות את מערך הפיקוח, היה מקום לכך טרם ביצוע ההפרות ולא במענה לביצוען. בנוסף, מפקחים מוצעים קשורים בשלב השני במבחן הדו-שלבי הנדרש בעת שקילת חלופת מעצר. השלב הראשון קשור בעורר עצמו ובאמון שיש לייחס לו וכעת, הוא אינו צולח אותו.

בנסיבות אלו, אכן קיים קושי לייחס לעורר את האמון הנדרש. אמון זה מהווה מסד לכל החלטת שחרור בתנאים או מעצר בפיקוח אלקטרוני. לא ראיתי מי יתקע כף לידי כי נקיטת גישה מרוככת כלפי העורר בשלב זה, תשיג את תכלית המעצר.

לאור כל המקובץ, שוכנעתי כי בית המשפט קמא איזן נכונה בין האינטרסים השונים ושקל את כל השיקולים הנדרשים לעניין.

הערר, אפוא, נדחה בזאת.

**ניתנה והודעה היום כ"ה טבת תשע"ז,
23/01/2017 במעמד הנוכחים.
ארז יקואל, שופט**